

BÖLÜM 19

ERKEKTEN KADINA TRANSSEKSÜEL CERRAHİDE VAJİNOPLASTİ

Kıvanç Emre DAVUN¹

GİRİŞ

Cinsiyet kimliği terimi, kişinin biyolojik cinsiyetine bakılmaksızın kendi cinsiyetine ilişkin benlik kavramı anlamına gelmektedir.^(1,2) Fiziksel olarak erkek dünyaya gelmiş, ancak kadın cinsiyet kimliğine sahip kişilerin yaşadığı sıkıntıları gidermenin yollarından biri de cerrahidir. Erkekten kadına transseksüel cerrahinin önemli prosedürlerinden biri vajinoplastidir.

CİNSİYET DİSFORİSİ

Bir kişinin erkek, kadın veya başka bir şey olarak en içteki benlik kavramını ifade eden cinsiyet kimliği, kişinin fiziksel cinsiyetiyle aynı veya farklı olabilir.⁽³⁾ Kişinin doğumdaki fiziksel cinsiyeti ile cinsiyet kimliği arasındaki uyumsuzlukla karakterize durumları ifade eden bugüne kadar kullanılmış terimler; transgenderizm, transseksüalizm, cinsiyet kimliği bozukluğu veya cinsiyet disforisidir. 1980 yılında DSM (Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı)-3'de bu durumun teşhisi için transseksüalizm terimi kullanıldı. Ardından DSM-4'de transseksüalizm terimi, cinsiyet kimlik bozukluğu terimi ile değiştirildi. Bozukluk teriminin yarattığı sosyal stigmatı gidermek için DSM-5'te bu kavram cinsiyet disforisi olarak isimlendirilmeye başlandı.^(4,5,6,7,8)

Günümüzde cinsiyet kimlikleri ile doğumda atanan cinsiyetleri farklı olan çeşitli bireylerin oluşturduğu grubu ifade eden en geniş kapsamlı terim; Transgender ve toplumsal cinsiyete uymayan (TGNC) kişilerdir. Cinsiyet disforisi, bazı TGNC bireylerin cinsiyet kimlikleri ile doğum cinsiyetleri arasındaki uyumsuzluk nedeniyle hayatlarının bir noktasında yaşayabilecekleri sıkıntıyı veya rahatsızlığı ifade eder. Bu durum; cinsiyet rolünden, birincil ve ikincil cinsiyet özelliklerinden rahatsızlık duymayı içerebilir. Cinsiyet disforisi, DSM-5'te bir teşhistir. Ancak transgender ifadesi bir bozukluk değil, bir kimliktir. Yalnızca TGNC kişiler uyumsuzluk nedeniyle sıkıntı yaşadıklarında veya sosyal/mesleki işlevselliklerinde bozulma meydana geldiğinde cinsiyet disforisi tanısı kullanılabilir.⁽⁹⁾

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Okan Üniversitesi Plastik Estetik ve Rekonstrüktif Cerrahi AD., kivancdavun@hotmail.com

Erkekten kadına transseksüel cerrahide vajinoplasti için en uygun cerrahi prosedürün oluşumu için, daha büyük hasta grupları ve sonuçların tam olarak değerlendirilebilmesi amacıyla daha uzun takip süreli prospektif çalışmalar gerekmektedir. Cerrahi teknikler ve sonuçlarını değerlendirebilmede en büyük sorun hastaların farklı değerlendirme ölçütlerine tabi tutulmasıdır. Bu bağlamda ileride oluşturulacak standardize edilmiş hasta anketleri ve sonuç değerlendirme ölçütlerinin kullanılabilmesi, cerrahi tekniklerin gelişmesine ve birbirleri arasında kıyaslama yapılabilmesine imkan sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Moleiro C, Pinto N. Sexual orientation and gender identity: review of concepts, controversies and their relation to psychopathology classification systems. *Front Psychol.* 2015;6:1511.
2. Lev, A. I. (2004). *Transgender Emergence: Therapeutic Guidelines for Working with Gender-Variant People and their Families.* New York: Haworth Clinical Practice Press.
3. Roselli CE. Neurobiology of gender identity and sexual orientation. *J Neuroendocrinol.* 2018;30:e12562.
4. Byne W, Karasic DH, Coleman E et al. Gender Dysphoria in Adults: An Overview and Primer for Psychiatrists. *Transgend Health.* 2018;3:57-70.
5. Blanchard R, Steiner BW, Clemmensen LH. Gender dysphoria, gender reorientation, and the clinical management of transsexualism. *J Consult Clin Psychol.* 1985;53:295-304.
6. Bower H. The gender identity disorder in the DSM-IV classification: A critical evaluation. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry.* 2001;35:1-8.
7. Zucker, K. J. (2015). The DSM-5 Diagnostic Criteria for Gender Dysphoria. In: C. Trombetta, G. Liguori, M. Bertolotto (Eds.), *Management of Gender Dysphoria* (pp. 33-37). New York: Springer.
8. Hess J, Rossi Neto R, Panic L et al. Satisfaction with male-to-female gender reassignment surgery. *Dtsch Arztebl Int.* 2014;111:795-801.
9. Bockting W, Coleman E, Deutsch MB et al. Adult development and quality of life of transgender and gender nonconforming people. *Curr Opin Endocrinol Diabetes Obes.* 2016;23:188-197.
10. Hirschfeld M. Die intersexuelle konstitution. *Jahrbuch für Sexuelle Zwischenstufen.* 1923;23:3-27.
11. Goodman, M. P. (Ed.). (2020). *Kadın Genital Plastik ve Kozmetik Cerrahisi.* (Gökçen Erdoğan, Çev. Ed.). Ankara: Modern Tıp Kitabevi.
12. Coleman E, Bockting W, Botzer M et al. Standards of care for the health of transsexual, transgender, and gender-nonconforming people, Version 7. *Int J Transgend.* 2012;13:165-232
13. Tollinche LE, Walters CB, Radix A et al. The Perioperative Care of the Transgender Patient. *Anesth Analg.* 2018;127:359-366.
14. Hage JJ, Karim RB. Ought GIDNOS get nought? Treatment options for nontranssexual gender dysphoria. *Plast Reconstr Surg.* 2000;105:1222-1227.
15. de Cuypere G, T'Sjoen G, Beerten R, et al. Sexual and physical health after sex reassignment surgery. *Arch Sex Behav.* 2005;34:679-690.
16. Klein C, Gorzalka BB. Sexual functioning in transsexuals following hormone therapy and genital surgery: a review. *J Sex Med.* 2009;6:2922-2939.
17. Gijs L, Brewaeys A. Surgical treatment of gender dysphoria in adults and adolescents: Recent developments, effectiveness, and challenges. *Annu Rev Sex Res.* 2007;18:178-224.
18. Wesser DR. A single stage operative technique for castration, vaginal construction and perineoplasty in transsexuals. *Arch Sex Behav.* 1978;7:309-23.
19. Pariser JJ, Kim N. Transgender vaginoplasty: techniques and outcomes. *Transl Androl Urol.* 2019;8:241-247.
20. Bouman MB, van Zeijl MC, Buncamper ME et al. Intestinal vaginoplasty revisited: a review of surgical techniques, complications, and sexual function. *J Sex Med.* 2014;11:1835-1847.
21. Frey JD, Poudrier G, Chiodo MV et al. An Update on Genital Reconstruction Options for the Female-to-Male Transgender Patient: A Review of the Literature. *Plast Reconstr Surg.* 2017;139:728-737.
22. Bizic M, Kojovic V, Duisin D, Stanojevic D, Vujovic S, Milosevic A, Korac G, Djordjevic ML. An overview of neo-vaginal reconstruction options in male to female transsexuals. *ScientificWorldJournal.* 2014;2014:638919.
23. Stojanovic B, Bizic M, Bencic M, et al. One-Stage Gender-Confirmation Surgery as a Viable Surgical Procedure for Female-to-Male Transsexuals. *J Sex Med.* 2017;14:741-746.
24. Horbach SE, Bouman MB, Smit JM, Özer M et al. Outcome of Vaginoplasty in Male-to-Female Transgenders: A Systematic Review of Surgical Techniques. *J Sex Med.* 2015;12:1499-1512.

25. Manrique OJ, Adabi K, Martinez-Jorge J et al. Complications and Patient-Reported Outcomes in Male-to-Female Vaginoplasty-Where We Are Today: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Ann Plast Surg.* 2018;80:684-691.
26. Long A, Leroy K, Wong P. Sigmoid Neovagina: A Case Presentation and Pathological Review of Intestinal Transfer. *ACG Case Rep J.* 2019;6(9):e00220.
27. Kita Y, Mori S, Baba K et al. Mucinous adenocarcinoma emerging in sigmoid colon neovagina 40 years after its creation: A case report. *World J Surg Oncol.* 2015;13:213.
28. Hiroi H, Yasugi T, Matsumoto K et al. Mucinous adenocarcinoma arising in a neovagina using the sigmoid colon thirty years after operation: A case report. *J Surg Oncol.* 2001;77:61-64.
29. Lawrence AA. Patient-reported complications and functional outcomes of male-to-female sex reassignment surgery. *Arch Sex Behav.* 2006;35(6):717-727.
30. Moisés da Silva GV, Lobato MIR, Silva DC et al. Male-to-Female Gender-Affirming Surgery: 20-Year Review of Technique and Surgical Results. *Front Surg.* 2021;8:639430.